

CHADBERGSKALAN – ETT PRAKTISKT VERKTYG FÖR EFFEKTIVARE GRUPPARBETEN!

I högstadiet och på gymnasiet har de flesta skolor ett antal grupparbeten i olika ämnen. Dessa grupparbeten kan vara alltifrån muntliga kortare redovisar, modellbygge och experiment av olika slag till mer omfattande skriftliga redovisningar ofta i kombination med en muntlig presentation. I de allra flesta fall får inte eleverna några instruktioner hur de ska utföra grupparbetet på ett effektivt sätt, utan man förväntas lösa uppgiften på egen hand. Ibland sker samarbetet problemfritt, ibland är det en person som gör det mesta, och andra åker snålskjuts. Vid andra tillfällen finns det en besserwisser som ska bestämma allt och inte låta de andra i gruppen komma till tals. Inte sällan resulterar många grupparbeten i frustration.

I det vuxna arbetslivet talar vi om vikten av att förstå gruppdynamik, arbetsprocesser och projektledning. Vi utarbetar metoder för att effektivt samspela med varandra eftersom vi vet vilken utmaning samarbete med andra innebär, inte minst under tidspress.

Våra elever ges få liknande verktyg. Chadbergskalan är ett nytt verktyg som hjälper eleverna igenom grupparbetets olika stadier, från idéstadiet till färdig presentation. Chadbergskalan är lätt att förstå och fungerar som ett avstämningsverktyg så att gruppmedlemmarna synkar sina insatser genom hela arbetsprocessen och därigenom undviker frustration.

Chadbergskalan är ett cirkeldiagram i fem delar. De fem delarna visar på olika väderförhållanden. Ju klarare sikt, desto närmare slutet i processen är man! Ballongen är uppgiften man ska utföra. Beroende på trycknivå och dis framträder detaljerna i ballongen mer eller mindre tydligt.

Pilen i Chadbergskalan visar på en process som genomgår nivåerna 1 till 5. På nivå 1 har processen precis börjat. Vid högsta tryck, nivå 5, ser vi ballongen som allra tydligast. Alla som ser ballongen uppfattar och beskriver den på samma sätt. Landskapet är synligt ända till horisonten. Grupparbetet är färdigt!

Se exempel på hur en process kan se ut på nästa sida.

BOKA EN FÖRELÄSNING TILL DIN SKOLA & KLASS!

45 min

Genomgång av Chadbergskalan som verktyg anpassad för grupparbeten.

90 min

Genomgång av Chadbergskalan som verktyg anpassad för grupparbeten. Tid för eleverna att i mindre grupper tillämpa skalan genom att utforma en tidsaxel med innehåll.

Föreläsare: Pia Moberg.

För mer information och bokning: info@japco.se eller se hemsidan www.japco.se

Arbetsprocessen med hjälp av Chadbergskalan kan se ut ungefär så här:

Nivå 1

Läraren informerar om grupparbetet och delar in i grupper. Mål: uppsats och muntlig presentation.

Nivå 2

Utifrån en rubrik som man själv formulerar i gruppen eller som man blivit tilldelad sig av läraren börjar gruppen diskutera vad grupparbetet mer i detalj ska handla om. Alla bör bidra med idéer och tankar. Innan man lämnar nivå 2 ska gruppen enats om ett innehåll.

Nivå 3

Man har bestämt sig för uppsatsens innehåll, formulerar ett första utkast och delar upp arbetsuppgifterna sinsemellan. Nu börjar skrivarbetet! Här ansvara alla för att man gör den del man blivit tilldelad sig.

Nivå 4

Texterna tar form och man har fokus på den slutgiltiga produkten. Kanske läser man varandras texter och hjälps åt med innehåll, språk och grafiskt material. Exakt hur detta går till beror på hur grupparbetets omfattning och hur det ska presenteras.

Nivå 5

Det sista finputsas. Grupparbetet är färdigt och kan lämnas in/presenteras/redovisas.

Vad man ska skriva om och *vem* som ska göra det har vi gått igenom, men *när* ska det vara klart för inlämning? Genom att använda processpilen på Chadbergskalan kan gruppen på ett tidigt stadium lära sig uppskatta vad de olika momenten tar i tid och utforma en tidsaxel. Tidsaxeln i processpilen blir ett avstämningsinstrument för gruppen. Alla processer som kan mätas på en tidsaxel börjar på nivå 1 och slutar på nivå 5.

Chadbergskalan är användbar för alla typer av projektarbeten – både enskilt och i grupp – vilket gör den till ett värdefullt verktyg även för lärarna.